

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ห้ามตั้งหรือขยายโรงงานที่ใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต และห้ามใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่างประเทศ

แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ประเทศไทยได้ให้ภาคยานุวัติเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (Minamata Convention on Mercury) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ และอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นมา โดยมีกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยประสานงานกลาง (National Focal Point) และกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีบทบาทเป็นหนึ่งในหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านกฎหมายหลัก ในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ ภายในประเทศ

อนุสัญญามินามาตะฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่อากาศและการปล่อยสู่ดินหรือน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ โดยอนุสัญญามินามาตะฯ มุ่งเน้นการควบคุม ลด และเลิก สำหรับการผลิตการนำเข้าและส่งออก การใช้ การปลดปล่อย การปล่อยปรอท และสารประกอบปรอท จากแหล่งกำเนิดที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญ รวมถึงแหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอท การทำเหมืองแร่ทองคำ พื้นบ้านและขนาดเล็ก การจัดการของเสีย และพื้นที่ปนเปื้อนปรอท

บทบัญญัติในข้อ ๕ ของอนุสัญญามินามาตะฯ ไม่ให้แต่ละภาคีอนุญาตให้มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต ตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ ๑ ของภาคผนวก บี หลังจากวันที่กำหนดให้มีการเลิกสำหรับแต่ละกระบวนการ (กล่าวคือ การผลิตคลออัลคาไลน์ และการผลิตอะซีติลไฮไดรด์ ซึ่งใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา) และกำหนดให้ภาคีต้องดำเนินการเพื่อจำกัดการใช้ปรอทในกระบวนการผลิต ตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ ๒ ของภาคผนวก บี (กล่าวคือ การผลิตสารไวน์กลลอสโรดโมโนเมอร์ โซเดียมหรือโพแทสเซียม เมทิลเลต หรือเอทิลเลต และการผลิตโพลียูรีเทนที่ใช้ปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา) นอกจากนี้ภาคีจะต้องไม่อนุญาตให้มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในโรงงานหรือสถานประกอบการใหม่ รวมทั้งไม่ส่งเสริมการพัฒนาสถานประกอบการใด ๆ ที่ใช้กระบวนการผลิตอื่น ๆ ที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทอย่างจริงจัง ซึ่งสถานประกอบการนั้นไม่ได้มีอยู่ก่อนวันที่อนุสัญญามีผลใช้บังคับกับภาคีนั้น เว้นแต่กรณีที่ภาคีสามารถแสดงให้เห็นที่ประชุมรัฐภาคี พอใจได้ว่ากระบวนการผลิตนั้นให้ผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีทางเลือกที่มีอยู่ที่จะไม่ใช้ปรอทที่เป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ และวิชาการ ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ดังกล่าว

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง การให้ภาคยานุวัติเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ ข้อที่ ๖ ได้มอบหมายให้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข และกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการออกอนุบัญญัติเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ โดยการออกประกาศกระทรวงภายใต้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามมาตรา ๓๒ เพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีเกี่ยวกับกระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท ในบทบัญญัติข้อ ๕ ของอนุสัญญามินามาตะฯ เป็นหนึ่งในอนุบัญญัติที่อยู่ในภารกิจความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

๑.๒ เหตุไฉนจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

การจัดทำร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ เป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี เพื่อควบคุมการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำปรอทและสารประกอบปรอทมาใช้ในโรงงานหรือสถานประกอบการใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อควบคุม ลด และเลิก การใช้และการปลดปล่อยปรอทจากแหล่งกำเนิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสาธารณชน โดยมีเป้าหมายในการควบคุมโรงงานหรือสถานประกอบการที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทใน ๕ กระบวนการผลิต ได้แก่ การผลิตคลอรีน-แอลคาไล การผลิตอะซีติลดีไฮด์ ซึ่งใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา การผลิตสารไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ การผลิตโซเดียมหรือโพแทสเซียม เมทิลเลต หรือเอทิลเลต และการผลิตโพลียูรีเทน โดยใช้ปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ในทุกห้องที่ทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งไม่อนุญาตให้มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในโรงงานหรือสถานประกอบการใหม่ และไม่ส่งเสริมการพัฒนาสถานประกอบการใด ๆ ที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต ซึ่งสถานประกอบการนั้นไม่ได้มีอยู่ก่อนวันที่อนุสัญญามีนามาตนะฯ มีผลใช้บังคับกับภาคี

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีสถานประกอบการโรงงานที่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทใน ๕ กระบวนการผลิตที่จะมีการควบคุมดังกล่าว โดยมีการตรวจสอบและยืนยันข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ฐานข้อมูลวัตถุอันตรายของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งไม่พบการนำเข้าหรือผลิตปรอทหรือสารประกอบปรอทไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์สำหรับ ๕ กระบวนการผลิตดังกล่าว ๒) ฐานข้อมูลโรงงานของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งไม่พบรายชื่อสถานประกอบการโรงงานที่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นวัตถุดิบใน ๕ กระบวนการดังกล่าว และ ๓) รายงานผลการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการการจัดทำแนวทางและมาตรการจัดการสารปรอทที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับประเทศไทย กิจกรรม: การจัดทำทำเนียบสารปรอท ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และโครงการการศึกษาความพร้อมของประเทศไทยในการปฏิบัติตามอนุสัญญามีนามาตนะฯ ว่าด้วยปรอท ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ระบุว่า ไม่พบการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในทั้ง ๕ กระบวนการผลิต

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าประเทศไทยไม่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิตแล้ว แต่ยังคงมีความจำเป็นจะต้องออกประกาศกระทรวงฯ ดังกล่าว เพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำปรอทและสารประกอบปรอทมาใช้ในโรงงานหรือสถานประกอบการใหม่ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่อย่างไร

อนุสัญญามีนามาตนะฯ ซึ่งเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ ได้มีข้อกำหนดในการห้ามหรือจำกัดการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต ตามที่ระบุในข้อ ๑.๑ ข้างต้น ทั้งนี้ จากข้อมูลที่ภาคีสมาชิกได้จัดส่งให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญามีนามาตนะฯ (<https://mercuryconvention.org>) พบว่า หลายประเทศได้ลดและเลิกใช้เซลล์ปรอทในอุตสาหกรรมคลอรีน-แอลคาไล และปรับเปลี่ยนไปใช้เซลล์เมมเบรนหรือเซลล์ไดอะแฟรมแทนแล้ว อาทิ ประเทศโคลัมเบีย ซึ่งมีโรงงานคลอรีน-แอลคาไล เพียง ๑ แห่งในปัจจุบัน มีกำหนดบังคับใช้กฎหมายห้ามใช้ปรอท ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๒๓ เป็นต้นไป ในส่วนของการผลิตสารไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์

ส่วนใหญ่ทั่วโลกในปัจจุบัน ใช้สาร ethylene เป็นตัวตั้งต้น (ethylene based process) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ไม่มีการใช้ปรอทแล้ว แต่ยังมีบางประเทศ อาทิ จีน อินเดีย และรัสเซีย ที่ยังใช้เทคโนโลยีเดิมที่มีการใช้ปรอทซึ่งใช้ acetylene เป็นสารตั้งต้น (acetylene based process)

ทั้งนี้ สหภาพยุโรปได้ออกกฎหมาย (Regulation (EU) 2017/852) ห้ามการใช้ปรอทในการผลิตคลอรั-แอลคาไล ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ค.ศ. ๒๐๑๗ และห้ามการใช้ปรอทในการผลิตสารไว้นิลคอลลอไรด์โมโนเมอร์ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๒๐๒๒ รวมถึงห้ามการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาด้วย ในส่วนของประเทศไทย มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการปกป้องสิ่งแวดล้อมจากมลพิษปรอท (Act on Preventing Mercury Pollution of the Environment) ซึ่งมาตรา ๑๙ ได้กำหนดให้มีการห้ามใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๕

การดำเนินการในต่างประเทศ มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศไทย โดยอุตสาหกรรมการผลิตคลอรั-แอลคาไล ได้ปรับเปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยีเซลล์เมมเบรนแทนการใช้เซลล์ปรอท และการผลิตสารไว้นิลคอลลอไรด์โมโนเมอร์ในประเทศไทยใช้สาร ethylene เป็นตัวตั้งต้น (ethylene based process) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ไม่มีการใช้ปรอท นอกจากนี้ ไม่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการผลิตอื่นแล้ว

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่อง (๑) กำหนดจำนวนและขนาดของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิดที่จะให้ตั้งหรือขยาย หรือจะไม่ให้ตั้งหรือขยายในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง และ (๒) กำหนดชนิด คุณภาพ อัตราส่วนของวัตถุดิบ แหล่งกำเนิดของวัตถุดิบ และหรือปัจจัยหรือชนิดของพลังงานที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงาน

ดังนั้น ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ จึงมีความใกล้เคียงกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่ออกตามความในมาตราเดียวกัน อาทิ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ห้ามโรงงานใช้สารเอชซีเอฟซี - 141b (สารไดคลอโรฟลูออโรอีเทน) ในกระบวนการผลิตโฟม พ.ศ. ๒๕๖๐ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๑๗๔ ง ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ หน้า ๒๘) และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ห้ามโรงงานผลิตเครื่องปรับอากาศใช้สารเอชซีเอฟซี - 22 (สารคลอโรไดฟลูออโรมีเทน) ในกระบวนการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๐ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๑๗๔ ง ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ หน้า ๒๙) เป็นต้น

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของโรงงานหรือสถานประกอบการที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทใน ๕ กระบวนการผลิต ได้แก่ การผลิตคลอรั-แอลคาไล การผลิตอะซีลดีไฮด์ ซึ่งใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา การผลิตสารไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ การผลิตโซเดียมหรือโพแทสเซียม เมทิลเลต หรือเอทิลเลต และการผลิตโพลียูรีเทน โดยใช้ปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ในทุกห้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยห้ามตั้งหรือขยายโรงงานที่ใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต และห้ามใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิตในโรงงานที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานมาก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

อย่างไรก็ตาม ตามที่ระบุในข้อ ๓.๑ ข้างต้น ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อโรงงานหรือสถานประกอบการของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากไม่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทใน ๕ กระบวนการผลิตดังกล่าวแล้ว แต่จะจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของโรงงานหรือสถานประกอบการใหม่ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คัดกรอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการคัดกรองหรือเยียวยา เนื่องจากร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อโรงงานหรือสถานประกอบการของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามที่ระบุในข้อ ๖.๑ ข้างต้น

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการควบคุมการปลดปล่อยปรอทจากกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม ช่วยลดมลพิษในสิ่งแวดล้อม และก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อบทบาทของประเทศไทยในการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมโลกด้วย

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (คาดว่าในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๖) โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม จะได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การออกประกาศกระทรวงฯ ดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์และช่องทางสื่อโซเชียลมีเดียของกรมโรงงานอุตสาหกรรม และของกระทรวงอุตสาหกรรม ต่อไป

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะ ดังกล่าว ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้งได้แจ้งเวียนแบบสอบถามเกี่ยวกับความจำเป็นต่อการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในภาคอุตสาหกรรม โดยมีบริษัทที่มีกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๑ ราย แจ้งตอบแบบสอบถาม โดยทั้งหมดแจ้งว่า ไม่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต และไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ จากพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะ

ในขั้นตอนของการยกร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ ได้มีการพิจารณากลับกรองผ่านกลไกของคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท แต่งตั้งโดยคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นฝ่ายเลขานุการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๗ หน่วยงาน รวมถึงสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมอยู่ในองค์ประกอบของคณะทำงานฯ โดยร่างประกาศกระทรวงฯ ได้ผ่านความเห็นชอบในหลักการจากคณะทำงานด้านกฎหมายฯ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีการปรับแก้ไขเนื้อหาเพิ่มเติมตามความเห็นจากที่ประชุมฯ รวมทั้งได้ผ่านขั้นตอนการตรวจทานจากผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นอกจากนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างประกาศกระทรวงฯ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผ่านทางเว็บไซต์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม (www.diw.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖ และไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วยต่อร่างประกาศกระทรวงฯ ดังกล่าว ดังนั้น จึงถือได้ว่าผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมมีความพร้อมในการปฏิบัติตามร่างประกาศกระทรวงฯ ดังกล่าว

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ไม่มีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่必须ใช้ในการปฏิบัติตามร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ และการบังคับการให้เป็นไปตามร่างประกาศกระทรวงฯ ไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณหรือกรอบอัตรากำลังที่ต้องเพิ่มขึ้นของหน่วยงานภาครัฐแต่อย่างใด เนื่องจากหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายเดิมอยู่แล้ว

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ร่างประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ จะส่งผลทางบวกต่อเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นการยืนยันว่ากระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย และมีภาพลักษณ์ธุรกิจอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ส่งผลทางบวกต่อสังคม จะช่วยให้สถานประกอบการหรือโรงงานสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ลดปัญหามลพิษปรอทที่ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม และก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัย
ของประชาชน

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

- ไม่มี -

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

- ไม่มี -

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

- ไม่มี -

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

- ไม่มี -

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและ
วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายจุลพงษ์ ทวีศรี)
อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

วัน/เดือน/ปี ที่จัดทำ..... ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ๑. นางสาวพัชรรัตน์ ตาริน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม

๒. นางสาวสินีนาง ขาวนา นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

กลุ่มยุทธศาสตร์และข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์

๐ ๒๔๓๐ ๖๓๐๘ ต่อ ๑๗๑๔ และ ๑๗๑๙

อีเมล

pattanan.t@diw.mail.go.th และ sineenat.c@diw.mail.go.th